

ОДОБРИЛ:

ДЕКАН: .....

/ПРОФ. Д-Р ВЛАДИМИРА АНГЕЛОВА/

ДИРЕКТОР:.....

/ДОЦ. Д-Р Е. СЕМЕРДЖИЕВА/

К О Н С П Е К Т

ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА
ПЕДАГОГИКА“
ОКС „БАКАЛАВЪР“, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

ВЪПРОСИ ГРУПА А

1. Педагогиката като елемент на науките за образование. Предмет, структура, функции и статут на училищната педагогика. Компетентностният подход в съвременното образование.
2. Основни категории на педагогиката – възпитание, обучение, образование, социализация, инкултурация. Педагогически парадигми – структуралистка, функционалистка и конструктивистка.
3. Интелектуално възпитание – същност, цел, средства, форми и методи.
4. Нравствено възпитание – същност, цел, средства, форми и методи.
5. Социално възпитание. Методи за социално възпитание.
6. Емоционално възпитание. Методи за емоционално възпитание.
7. Същност и компоненти на учебните съдържания – знания, умения и компетентности. Основни документи за съдържание на образованието – учебен план, учебна програма, учебник, учебни пособия, годишно разпределение.
8. Теория за целите на обучение. Таксономии на целите на обучението в познавателната област.
9. Същност на ученето. Видове учене. Стратегии и техники на ученето.

10. Същност структура и функции на преподаването. Модели и стилове на преподаване. Техники на преподаването.
11. Методи и технологии на обучението лице в лице. Кратка характеристика на някои методи на обучение.
12. Външни форми на обучението лице в лице. Урокът като една от външните форми на обучение лице в лице. Планиране на уроците.
13. Доцимология – проверката и оценката в училищното обучение. Видове, принципи, функции, форми, методи и средства за проверка и оценка.
14. Приобщаващо образование - същност, философия, принципи, приобщаваща образователна среда, приобщаваща класна стая.
15. Подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование.
16. Допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното и училищното образование.

ВЪПРОСИ ГРУПА Б

1. Психологически особености на общуването.
2. Развитието в жизнения цикъл.
3. Мотивация за учене.
4. Когнитивно развитие.
5. Развитие на детето. Условия и механизми на развитието.
6. Социално и емоционално развитие.
7. Теории за развитието.
8. Обучение и развитие.
9. Развитие на Аз-концепцията.
10. Система на детската игрова дейност. Генезис и характеристика на видовете игри в детската градина и началното училище.
11. Технологична организация на педагогическите взаимодействия за обособяване и развитие на сюжетно-ролевата игра.
12. Организация на педагогическото взаимодействие за формиране на театрализираните и строително-конструктивните игри.
13. Педагогически игрови технологии за развитие на игрите с готово съдържание и открити правила.
14. Организиране на предметно игровата среда. Необходими условия за зараждане и развитие на играта.

ВЪПРОСИ ГРУПА В

1. Предмет, структура, функции и методи на предучилищната педагогика.
2. Специфика на предучилищното образование. Подходи, цели, задачи и съдържание.
3. Организиране живота и активността на децата в детската градина. Форми за организиране на педагогическото взаимодействие.
4. Интелектуално възпитание. Подкрепа и стимулиране на интелектуалното развитие на детето.
5. Социално-нравствено възпитание и развитие на детето от ПУВ в условията на детската градина.
6. Естетическо и художествено-творческо възпитание и развитие на детето от ПУВ в условията на детската градина.
7. Трудово възпитание на децата от предучилищна възраст. Специфика на детския труд. Видове. Цел, задачи и средства.
8. Физическо възпитание на децата от предучилищна възраст. Цел, задачи и средства.
9. Същност и специфика на предучилищното обучение. Форми и методи на педагогическо взаимодействие.
10. Подготовка за училище и училищна готовност на децата от предучилищна възраст. Приемственост между предучилищното и начално училищното образование.
11. Разновъзrastовият принцип за организиране на детската група. Социални и педагогически приоритети на смесената възrastова група в предучилищното заведение.
12. Семейството като възпитателна среда. Съвременни стратегии за сътрудничество между образователната институция и семейството.
13. Законодателни и нормативни основи на съвременното предучилищно образование.
14. Професиограма на учителя. Професионални компетентности.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Александрова, Ал. Теории за училищното възпитание. Пловдив, 2008.
2. Александрова, Ал. Тестиране в образованието. Пловдив, 2009.
3. Андреев, М. Теория на обучението. СУ, 1992.
4. Бърк, Л. Е. Изследване на развитието през жизнения цикъл. Дилок. 2012.
5. Димитров, Д. Обогалящото педагогическо взаимодействие в предучилищна възраст. /концептуално-технологичен модел/. Изд. „Изкуства”, С. ,2012.
6. Димитров, Л. и др. Теория на възпитанието. С., 1994.

7. Долто, Ф. Основни етапи на детството. Прев. от фр. ез., ИК „КОЛИБРИ”, 2009. 8. Закон за предучилищното и училищното образование (2016).
<http://www.mon.bg/?go=page&pageId=7&subpageId=57>
9. Иванов, С. Педагогически технологии на взаимодействието в детската градина. Пловдив, изд. „Макрос-2001”, 2001.
10. Иванова, Б. Подготовка и готовност на детето за училище. Пловдив, 1997. 11. Иванова, Б. Предучилищна педагогика. Асеновград, 2012.
12. Иванова, Г. Педагогически технологии в играта. Пловдив, 2004. 13. Когнитивно развитие и обучение. Под. ред. на Д. Левтерова, 2004. 14. Индекс за приобщаващо образование (2006).
<https://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20EY%20Bulgarian.pdf>
15. Левкова, И. Консултирането в транзакционния анализ- преди и сега. Онгъл, Варна, 2020.
16. Левтерова, Д. Актуални проблеми на специалното образование. Пловдив, 2003. 17. Левтерова, Д. Интеграция на хора с увреждания. Пловдив, 2009. 18. Левтерова, Д., Ж. Атанасова, Ив. Тричков, Зл. Костова, В. Сивакова. Стратегии и модели за работа с деца и ученици със специални образователни потребности. УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2019.
19. Наредба за приобщаващото образование (2017).
https://www.mon.bg/upload/nrdb_priobshavashto_181218
20. Насоките за политиката на ЮНЕСКО за приобщаване в образованието (2009).
<http://unesdoc.unesco.org/images/0017/001778/177849e.pdf>
21. Нелсън, Дж., Ч. Ъруин, Р. Дафи Позитивно възпитание в предучилищна възраст. Прев. от англ. ез. ИК „ИнфоДар” ЕООД, С., 2001.
22. Педагогика. Под съавторството на Пламен Радев, Пловдив, 2001. 23. Помагало за държавен изпит по педагогика и психология, колектив, УИ „Паисий Хилендарски”, Пловдив, 2015.
24. Предучилищна педагогика (Теоретико-приложни аспекти), колектив, Пловдив, „Сема 2001”, 2001.
25. Препоръките на съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването (2018), [https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0607\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0607(01))
26. Радев, Пл. и др. Обща и българска история на образованието. Пловдив, 2003. 27. Радев, Пл. и А. Александрова. Дидактическа тестология. Пловдив, 2003. 28. Радев, Пл. Лекции по история на педагогиката. Пловдив, 1992.
29. Радев, Пл. Същност и техники на ученето и преподаването. Пловдив, 1997. 30. Радев, Пл. Теории на възпитанието в контекста на теорията на личността. Пловдив, 2003.

31. Радев, Пл. Теория и технология на урока. Пловдив, 1997.
32. Радев, Пл. Ал. Александрова. Философия на образованието. В. Търново, 2009. 33. Радев, Пл. Основи на училищната дидактика. Пловдив., 2005.
34. Радев, Пл. Религиозни, личностни и постмодерни учения и практики на възпитанието и самовъзпитанието. Пловдив, 2005.
35. Педагогика, под съставителството на Пламен Радев, Пловдив, 2007. 36. Радев, Пл. Връзки на педагогиката с психологията, философията, логиката. Пловдив, 2001.
37. Радев, Пл., Пл. Легкоступ, Ал. Александрова. Основи на училищната педагогика. В. Търново, 2011.
38. Радев, П. История на българското образование, Пловдив, 2002.
39. Радев, Пл., Ал. Александрова. Дидактическа тестология. Пловдив, 2003. 40. Радев, Пл. Теории на възпитанието в контекста на теорията на личността. Пловдив, 2003.
41. Радев, Пл. и колектив. Обща и българска история на образованието и история на училищните и някои предучилищни теории на възпитанието и образованието. Пловдив, 2003.
42. Ръководство за семинарни упражнения по предучилищна педагогика. Колектив, ПУ. Пловдив, 1994.
43. Савова, Ж. Педагогическото общуване в обучението. С., 1989.
44. Стаматов, Р. Детска психология. ИК „Хермес”, Пловдив, 2003.
45. Стаматов, Р. Емоционално развитие на детето. Пловдив, 2001.
46. Събева, Е. Семейно възпитание. Същност и технологии. УИ „П. Хилендарски”, Пловдив, 2008.
47. Събева, Е. Социално-педагогически измерения на семейството. УИ „П. Хилендарски”, Пловдив, 2007.
48. Събева, Е. Социалновъзпитателни приоритети на смесената възрастова група. УИ „П. Хилендарски”, Пловдив, 2005.
49. Тагарева, К. Общуване, привързаност и родителско отношение в детска възраст. Спектър, София, 2020.
50. Терзийска, П. Оптимизиране на образователния процес в контекста на приобщаващото образование. В: Стратегии на образователната и научната политика, 6, 2018.
51. Цоков, Пл. Психология на детското развитие. Пловдив, 1993.
52. Чавдарова - Костова, С. Тенденции в развитието на концепцията за приобщаващото образование. Сп. Стратегии на образователната и научната политика, София, XXVI, кн. 1, 2018.
53. Шулц, Д. Психология на растежа. С., 2004.

54. Янакиева, Е. Предучилищна педагогика. Допълнения, Благоевград, 2008. 55. Янакиев, Ю. Стрес и психично здраве: университетско учебно пособие. УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2021.
56. Янкова, Ж. Детерминанти в достъпа до образование на деца и ученици със специални образователни потребности. Пловдив, УИ „Паисий Хилендарски“, 2019.
57. Янкова, Ж. От интегрирано обучение към приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности. – В: Сб. Приобщаващо образование (сборник с научни доклади), Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски, 2013.